

רע"פ 8529/14 - אביה אדמסו נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 8529/14

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן

המבקש: אביה אדמסו

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 28.10.14 בעפ"ת 4328-09-14 שניתן על ידי כבוד השופט הבכיר א' כהן

בשם המבקש: עו"ד יונתן קיוול

בשם המשיבה: עו"ד תומר סגלוביץ
החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט א' כהן) בעפ"ג 4328-09-14 מיום 28.10.2014, במסגרתו נדחה ערעור המבקש על גזר הדין של בית משפט השלום לתעבורה בירושלים בת"ד 1858-08-12 מיום 30.6.2014, לפיו הושתו על המבקש חמישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות; פסילה מלנהוג על כל רכב לתקופה של שנתיים; ומאסר על תנאי של ארבעה חודשים למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירה של נהיגה בפסילה או עבירת שכרות.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של גרימת נזק לרכוש או לאדם, לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: תקנות התעבורה); רשלנות, לפי סעיף 62(2) בצירוף סעיף 38(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: פקודת התעבורה); סטיה מנתיב, לפי תקנה 40(א) לתקנות התעבורה; נהיגה בשכרות, לפי סעיפים 62(3) וסעיף 39א לפקודת התעבורה, ותקנה 169א לתקנות התעבורה; וכן חבלה של ממש לפי סעיף 38(3) לפקודת התעבורה.
3. על-פי עובדות כתב האישום, ביום 21.1.2012 המבקש נהג בירושלים בהיותו שיכור, כך שריכוז אלכוהול של 221 מ"ג במאה מיליליטר דם נמצא בדמו. במהלך נסיעתו, המבקש סטה לשול הדרך והתנגש ברכב פרטי חונה, משהמשיך בנסיעתו פגע ברכב פרטי נוסף שחונה. כתוצאה מכך, המבקש גרם לתאונת דרכים בה נחבל בגופו חבלה של ממש וכלי הרכב המעורבים ניזוקו.
4. ביום 3.1.2013 המבקש הורשע בבית משפט השלום על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום. ביום 1.8.2013 גזר בית משפט השלום את דינו (להלן: גזר הדין הראשון). בית המשפט עמד על מגמת הפסיקה להחמיר עם נהגים שיכורים, ובפרט כאלו אשר גורמים לתאונות דרכים. יחד עם זאת, ציין בית המשפט כי בשיטתנו הענישה היא אינדיבידואלית, ועל כן התייחס לנסיבות חייו האישיות של המבקש, כפי שאלו הועלו בתסקיר שהוגש בעניינו. נמצא כי המבקש בן 39, נשוי ואב לארבעה ילדים, ויחד עם משפחתו הוא עבר מסכת חיים לא קלה מאז עלייתם לארץ מאתיופיה. צוין כי המבקש ומשפחתו נתונים למצוקה כלכלית יומיומית, וכי משפחתו מוכרת על ידי גורמי הרווחה. כן נמצא, כי מציאות חיים זו מייצרת מתחים בתוך המשפחה, וקשיים רבים להתמודד עם המצב הכולל. עוד נמצא, כי בעברו התעברתי של המבקש ישנן שבע הרשעות קודמות. באופן כללי ניכר כי המבקש משתף פעולה עם גורמי סמכות וטיפול, ומגלה מסירות למשפחתו. שירות המבחן המליץ להכין עבורו תכנית טיפולית מתאימה. לצד כל זאת, הביע המבקש חרטה וצער מעומק ליבו על העבירות שביצע. על כל האמור, קבע בית משפט השלום כי עדיפה היא דרך שיקומית על פני מאסר מאחורי סורג ובריח. קביעה זו סמך בית המשפט גם על עקרונות תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. אשר על כן, קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם כך שהוא נע בין מספר חודשי עבודות שירות לבין מספר חודשי מאסר בפועל, והשית על המבקש ששה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות; פסילה מלנהוג על רכב לתקופה של שנתיים; קנס בסך של 2,500 ש"ח; השתתפות בטיפול קבוצתי בשירות המבחן; ומאסר על תנאי לארבעה חודשים למשך שלוש שנים.
5. המבקש ערער על גזר הדין וביום 5.11.2013, על יסוד הסכמת הצדדים, ביטל בית המשפט המחוזי את גזר הדין מאחר שעונש המאסר הוטל שלא בנוכחותו. ביום 26.11.2013, גזר בית משפט השלום לתעבורה בירושלים, בפעם השנייה, את דינו של המבקש (להלן: גזר הדין השני). נקבע כי לא ניתן לשלוח את המבקש לתסקיר משלים, ולאחר שמיעת טענות הצדדים - גזר דינו לא שונה, למעט רכיב הקנס שבוטל בשל מסמך שהוגש על חיוב מזונות.
6. המבקש ערער על גזר הדין השני, וביום 25.2.2014, על יסוד הסכמת הצדדים, ביטל בית המשפט המחוזי גם אותו. בית המשפט המחוזי הורה על הגשת תסקיר משלים אשר יוגש לבית משפט השלום. ביום 30.6.2014, גזר בית משפט השלום לתעבורה, בפעם השלישית, את דינו של המבקש (להלן: גזר הדין השלישי). בית המשפט קבע כי אף לאחר הגשת התסקיר המשלים - השיקולים המהותיים לא השתנו, ועל כן אין מקום לשנות את דינו של המבקש. עם זאת, צוין כי בשל הזמן הרב שחלף עם התמשכות ההליכים, הוחלט להפחית מרכיב תקופת מאסרו לחמישה חודשים.
7. המבקש ערער על גזר הדין השלישי, וביום 28.10.2014 בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו. בית המשפט המחוזי עמד על כך שבית משפט השלום התחשב בכל השיקולים הרלבנטיים, לרבות ובעיקר באלו השיקומיים. כן חזר בית המשפט על הרשעותיו הקודמות של המבקש, ובנסיבות אלה דחה את הערעור.

הבקשה למתן רשות ערעור

8. לעמדת המבקש, בקשתו מעלה סוגיות עקרוניות, החורגות מעניינו הפרטי, באשר למתחם הענישה ומדיניות הענישה הנהוגה. לשיטתו, מתחם הענישה נקבע ללא כל אסמכתא או ביסוס כשלהו. כמו כן, לעמדתו, קביעת בית משפט השלום לא נומקה כראוי, ועל בסיס כך ערכאת הערעור לא יכלה לבחון כלל אם העונש שהוטל מצוי במתחם הסבירות. המבקש מציג שורת פסקי דין, אשר לשיטתו מעידים על מתחמים קלים יותר במקרים דומים, מתחמים מהם התעלמו הערכאות הקודמות. לבסוף טוען המבקש, כי עניינו מעלה סוגיה אנושית מצפונית בשל החשש מהתמוטטות תאו המשפחת. יצוין כי ביום 14.12.2014 הגיש המבקש בקשת עיכוב ביצוע, אך ביום 23.12.2014 הוא חזר בו ממנה.

9. ביום 15.1.2015 התקבלה תגובת המשיבה. המשיבה מציינת תחילה כי מבירור שנערך מול שירות בתי הסוהר, למבקש נותרו 55 ימים לריצוי ימי עבודות השירות, ועל כן הוא נמצא בשלב מאוד מתקדם של הריצוי. לשיטתה, במקרה זה, לא מתעוררת סוגיה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינו הפרטי. לגופו של עניין, טוענת המשיבה כי המבקש הסתמך על פסיקות של הערכאות הנמוכות, בעוד שהמתחם שנקבע תואם את פסיקת בית משפט זה. כן טוענת המשיבה, כי בית משפט השלום שקל את כל השיקולים הרלבנטיים.

10. ביום 25.1.2015 ביקש המבקש להשיב לתגובת המשיבה, וביום 27.1.2015 קיבלתי את בקשתו. לעמדת המבקש, פסקי הדין אליהם הפנתה המשיבה אינם רלבנטיים ואף מחדדים את טענותיו שלו, לפיהן יש לסטות לקולא ממתחם הענישה שנקבע בעניינו.

דיון והכרעה

11. הלכה היא, כי אין מעניקים רשות לערעור שני, אלא אם עולה טענה בעלת חשיבות כללית, בין משפטית ובין ציבורית (ראו ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיה) (13.7.1982) (להלן: חניון חיפה)). בענייננו, בקשת רשות הערעור אינה מעוררת שאלה משפטית עקרונית שכזו והמבקש לא הצביע על עילה המצדיקה דיון ב"גלגול שלישי" בהתאם להלכת חניון חיפה.

12. יתרה מכך, אין בחומרת העונש כדי להצדיק מתן רשות ערעור בפני בית משפט זה, אלא במקרים של סטייה משמעותית ממדיניות הענישה (ראו: רע"פ 1174/97 רפאלי נ' מדינת ישראל (24.3.1997); רע"פ 7201/97 בשירי נ' היועץ המשפטי לממשלה (11.12.1997)). לא מצאתי סטייה כלשהי, ודאי שלא קיצונית, בעונש שנגזר עליו. עניינו של המבקש כבר נדון בפני שתי ערכאות, אף מספר פעמים. בגזר הדין השני בוטל רכיב הקנס בעונשו, ובגזר הדין השלישי הוקל עונשו בחודש ימים. לא ניתן לומר כי בית משפט השלום, וכן בית המשפט המחוזי, לא התייחסו לכלל הנסיבות בעניינו של המבקש, ואלו אף נומקו בפירוט. שתי הערכאות העניקו משקל רב לתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו, ושמו דגש על הנסיבות לקולא. אני סבור כי אכן, בנסיבות העניין, ראוי להטיל על המבקש עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, וחמישה חודשים הם עונש הולם בעניינו.

13. אשר לטענה כי המתחם שנקבע אינו הולם ומתעלם מפסיקות המוכיחות אחרת, הרי שהמבקש מסתמך על פסיקות של בתי משפט השלום והמחוזי, אשר ראויות הן, אך אינן מהוות הלכה כידוע. מנגד, בפסיקות בית משפט זה ישנם לא מעט מקרים דומים, מהם אנו למדים כי לא ניכרת סטייה ממדיניות הענישה הנהוגה במקרה זה (ראו למשל: רע"פ 8261/14 מרדושי נ' מדינת ישראל (8.12.14); רע"פ 3026/14 רימן נ' מדינת ישראל (4.5.2014); רע"פ 7002/13 פשקוב נ' מדינת ישראל (8.12.2013)). לא מצאתי כי בתשובת המבקש לתגובת המשיבה, יש כדי לשנות קביעה זו.

14. לנוכח כל האמור ולנוכח היות המבקש בשלב מתקדם בריצוי עונשו, הבקשה נדחית בזאת.

ניתנה היום, ח' בשבט התשע"ה (28.1.2015).

ש ו פ ט
